II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 20 december 1979

houdende oplegging van een geldboete conform artikel 15 van Verordening nr. 17 aan de onderneming „Fabbrica Pisana" te Pisa

(Slechts de tekst in de Italiaanse taal is authentiek)

(80/334/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name op artikel 85,

Gelet op Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962 (1), en met name op de artikelen 14 en 15,

Na op 12 oktober 1979, conform artikel 19, lid 1, van Verordening nr. 17 en Verordening nr. 99/63/EEG van de Commissie (2), de onderneming in kwestie te hebben gehoord,

Gezien het advies van het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities, dat op 30 november 1979 conform artikel 10 van Verordening nr. 17 werd ingewonnen,

I

1. Overwegende dat de directeur-generaal van de Concurrentie op 22 maart 1978 aan twee ambtenaren van het directoraat Inspectie schriftelijke opdracht heeft verstrekt om bij de vennootschap Fabbrica Pisana SpA te Milaan een verificatie te verrichten in overeenstemming met het bepaalde bij artikel 14 van Verordening nr. 17/62 van de Raad ; dat deze verificatie op 3 mei 1978 ten kantore van deze onderneming te Milaan is aangevangen in aanwezigheid van twee van haar bestuurders, het hoofd van de juridische dienst en de commerciële directeur, en op 10 juli 1978 in aanwezigheid van de commerciële directeur, en in beide gevallen van de vertegenwoordiger van de bevoegde Italiaanse autoriteit, is voortgezet ; dat het voornaamste doel van deze verificatie was inlichtingen te verkrijgen over de produktie en de verkoop van glas op het grondgebied van de Gemeenschap en met name de overlegging van de volledige briefwisseling welke heeft plaatsgehad tussen de Fabbrica Pisana en andere glasproducenten of enige trustmaatschappij of beheersvennootschap die sinds 1 januari 1975 voor rekening van de betrokken producenten coördinatietaken en/of controletaken verricht inzake de produktie en/of het in de handel brengen van glas ;

2. Overwegende dat de inspecteurs na overlegging van hun verificatie-opdrachten de aandacht van de vennootschap hebben gevestigd op de artikelen 14 en 15 van Verordening nr. 17 betreffende de bevoegdheden van de Commissie inzake verificaties en met name op artikel 15, lid 1, dat is afgedrukt op de tekst van de opdrachten en volgens hetwelk de Commissie bij beschikking geldboeten kan opleggen aan ondernemingen die zich aan verificaties onderwerpen maar opzettelijk of uit onachtzaamheid van de ter inzage gevraagde boeken en bescheiden van het bedrijf geen volledige inzage geven ; dat de bestuurders van de onderneming desgevraagd hebben verklaard de verificatie te aanvaarden ;

3. Overwegende dat de inspecteurs van de Commissie op 3 mei 1978 zijn overgegaan tot een controle van de dossiers met de briefwisseling tussen Fabbrica Pisana en de associaties van grossiers-verwerkers, en dossiers van de briefwisseling met de andere Italiaanse of buitenlandse glasproducenten sinds 1 januari 1975 ;

(1) PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.
(2) PB nr. 127 van 20. 8. 1963, blz. 2268/63.

dat de vennootschap Fabbrica Pisana ten aanzien van het laatstgenoemde punt heeft verklaard dat er geen ander dossier met briefwisseling met de andere glasfabrikanten bestond dan de dossiers betreffende verkopen of aankopen van produkten ;

4. Overwegende dat de inspecteurs de vennootschap Fabbrica Pisana op 10 juli 1978 hebben verzocht, hun alle zakelijke bescheiden over te leggen betreffende eventuele produktie- of verkoopovereenkomsten tussen glasfabrikanten uit Italië of andere Lid-Staten in de Gemeenschap sinds 1 januari 1975 ; dat de vennootschap Fabbrica Pisana in antwoord op dit verzoek heeft verklaard van het bestaan van zulke overeenkomsten niets af te weten, maar bereid te zijn de inspecteurs de gehele documentatie en alle archieven van de vennootschap ter beschikking te stellen ;

5. Overwegende dat het zorgvuldig onderzoek van de in een aantal kantoren van de vennootschap Fabbrica Pisana opgeslagen archieven, het bestaan aan het licht heeft gebracht van een afschrift van een brief van de Fabbrica Pisana aan de trustvennootschap FIDES Unione Fiduciaria SpA, te Milaan van 7 maart 1977 ; dat dit document ten doel had de lijsten van de facturen per cliënt door te geven over de periode van april 1976 tot januari 1977 en een vergadering van 14 maart 1977 ten kantore van FIDES te bevestigen ; dat de inspecteurs, na deze ontdekking en nadat dit verzoek in een proces-verbaal was neergelegd, de Fabbrica Pisana hebben verzocht hun alle documenten, brieven, correspondentie, notities en interne memoranda, notulen, verslagen, samenvattingen vanaf 1 januari 1975 over te leggen betreffende contacten, besprekingen, vergaderingen, onderhandelingen of ontmoetingen met vertegenwoordigers van andere glasproducenten en met een trustmaatschappij of beheersvennootschap die voor rekening van de producenten coördinatie- en/of controlefuncties uitoefent bij de produktie en/of het in de handel brengen van glas ; dat de vennootschap Fabbrica Pisana schriftelijk op hetzelfde proces-verbaal heeft geantwoord dat zij „alle archieven van de vennootschap ter beschikking had gesteld, die door de inspecteurs zijn onderzocht" ; dat de inspecteurs op het proces-verbaal onmiddellijk een aantekening hebben opgenomen inhoudende dat „de overgelegde briefwisseling en documentatie betreffende de verlangde periode niet volledig waren" ;

II

6. Overwegende dat de inspecteurs bij een verificatie op 7 februari 1979 conform artikel 14 van Verordening nr. 17/62 van de Raad bij de FIDES te Milaan afschrift hebben genomen van de volgende documenten :

a) het schriftelijke overeenkomstprotocol van 30 maart 1976 dat tot in 1978 van kracht was tussen de vennootschappen Fabbrica Pisana Saint-Gobain, SIV-Società Italiana Vetro SpA, Fabbrica Lastre di Vetro P. Sciarra SpA. Deze overeenkomst omvat in hoofdzaak :

   — een specialisatie-overeenkomst voor bepaalde soorten vlak glas die op 1 april 1976 in werking trad,

   — een overeenkomst ter beperking van de verkopen op de Italiaanse markt met toekenning van kwantitatieve quota's,

   — een systeem voor controle op de geproduceerde en verkochte hoeveelheden toe te passen door FIDES, dat met name verificaties inhield in de boekhoudingen en de opslagplaatsen van de ondernemingen,

   — een systeem voor controle op het peil van de tariefprijzen en de werkelijk door de producenten berekende prijzen.

b) Een brief van Fabbrica Pisana van 8 april 1976 aan FIDES. Deze brief heeft ten doel de aan FIDES vanaf 1 april 1976 gegeven opdracht voor de gehele looptijd van de overeenkomst van 30 maart 1976 te bevestigen, alle informatie en alle bescheiden te verzamelen, daarvan afschrift te nemen, ten einde de controles te verrichten die haar op grond van het overeenkomstprotocol van 30 maart 1976 zijn toevertrouwd. Deze brief verleent FIDES toegang tot alle kantoren, vestigingen en opslagplaatsen van de vennootschap en bevestigt bovendien dat Fabbrica Pisana ermee akkoord gaat dat de verzamelde informatie wordt medegedeeld aan de vennootschappen Fabbrica Lastre di Vetro P. Sciarra en SIV-Società Italiana Vetro. Deze brief geeft ten slotte nader aan hoe de kosten inzake de beloning van FIDES moeten worden verdeeld, te weten 50 % ten laste van Fabbrica Pisana, 25 % ten laste van de vennootschap Sciarra en 25 % ten laste van de vennootschap SIV.

c) Brief van FIDES aan Fabbrica Pisana Milan van 21 juni 1976. Deze brief vermeldt de naam van de personen die door FIDES zijn belast met de uitvoering van de controles.

d) Brief van FIDES aan Fabbrica Pisana van 22 september 1976 ter persoonlijke attentie van de gedelegeerde bestuurder. Deze brief betreft de toezending van factuur nr. MR 219 van 22 september 1976 van FIDES voor verrichte werkzaamheden.

e) Brief van FIDES aan Fabbrica Pisana van 4 augustus 1977. Deze brief bevestigt de geldende mondelinge overeenkomst waarbij FIDES wordt opgedragen een periodiek overzicht te verstrekken van de gegevens betreffende het nationaal verbruik zoals dat uit de in- en uitvoerstromingen en de globale nationale produktie blijkt.

f) Tien verzendingsborderellen van FIDES aan de gedelegeerde bestuurder van de Fabbrica Pisana betreffende werkzaamheden door FIDES voor rekening van Fabbrica Pisana verricht.

Borderel nr. × 999.95 Mg/zz van 5 april 1976,
912 Bo/fm van 7 juli 1976,
912 Bo/sv van 22 oktober 1976,
912 Pt/sv van 9 december 1976,
19110 Sh/tr van 15 februari 1977,
19110 Bl/tr van 4 april 1977,
29110 Sh/ag van 3 juni 1977,
× 19110 Os/zl van 17 oktober 1977,
× 19110 Os/lc van 14 november 1977,
× 19110 Os/lc van 19 juni 1978.

7. Overwegende dat al deze documenten een overeenkomst tussen glasfabrikanten van 30 maart 1976 betreffen waarvoor aan FIDES, optredend voor rekening van deze fabrikanten, een controle- en uitvoeringsopdracht is verstrekt ; dat deze documenten dus uitdrukkelijk vallen onder de mondelinge en schriftelijke verzoeken gedaan tijdens de verificatie van 3 mei en 10 juli 1978, maar dat de vennootschap Fabbrica Pisana nochtans aan de inspecteurs van de Commissie geen daarvan heeft overgelegd ;

III

8. Overwegende dat de vennootschap Fabbrica Pisana in haar schriftelijk antwoord van 16 juli 1979 op de punten van bezwaar van de Commissie en op de hoorzitting van 12 oktober 1979 de volgende argumenten naar voren heeft gebracht :

— Bij het bezoek van 3 mei 1978 waarbij voor de vennootschap Fabbrica Pisana het hoofd van de juridische dienst en de commerciële directeur aanwezig waren, had de door de inspecteurs van de Commissie opgevraagde informatie nog uitsluitend betrekking op de vlakglasmarkt en de werkzaamheid van de vennootschap in algemene zin, terwijl de vragen betreffende de betrekkingen tussen de fabrikanten slechts zijdelings zouden zijn gesteld.

— Bij het bezoek van 10 juli 1978 zouden evenwel nauwkeurig gestelde vragen betreffende de betrekkingen tussen glasfabrikanten en een eventuele trustmaatschappij die voor hun rekening optreedt, zijn gesteld aan de commercieel directeur, die als enige verantwoordelijke voor de vennootschap op die dag aanwezig was. Hij heeft, eerst sinds kort met deze functie binnen de vennootschap belast, geen informatie over de genoemde overeenkomst verstrekt omdat hij het bestaan daarvan niet kende en daaraan niet had deelgenomen.

9. Overwegende dat de vennootschap Fabbrica Pisana niettemin meent aan haar verplichtingen ten aanzien van de overlegging van de verlangde bescheiden aan de inspecteurs te hebben voldaan door de verklaring van haar vertegenwoordiger dat alle archieven van de vennootschap hun ter beschikking stonden ; dat deze inspecteurs, die niet wisten waar de verlangde documenten zich bevonden, toen de archieven hebben onderzocht in de verschillende diensten of kantoren van de vennootschap, maar niet die welke waren opgeslagen in de „administratieve dienst" en juist betrekking hadden op de onderhavige overeenkomst ; dat Fabbrica Pisana betoogt dat deze feiten alleen te wijten zijn aan een uitzonderlijke samenloop van omstandigheden, zoals de afwezigheid van de directeur-generaal op 10 juli 1978, het feit, dat de vertegenwoordigers van de Commissie het archief van de „administratieve dienst" niet hebben onderzocht, waar de bescheiden betreffende de overeenkomst van 30 maart 1976 met het oog op de daadwerkelijke en administratieve uitvoering van de overeenkomst werden bewaard, en tenslotte de onwetendheid van de commercieel directeur inzake bovengenoemd akkoord.

IV

10. Overwegende dat, volgens de bewoordingen van artikel 14 van Verordening nr. 17, de Commissie, ter vervulling van de taken die haar zijn opgedragen in artikel 89 van het Verdrag, alle noodzakelijke verificaties kan verrichten bij ondernemingen en dat de personeelsleden van de Commissie, die in haar opdracht handelen daartoe over de in artikel 14, lid 1, van genoemde verordening omschreven bevoegdheden beschikken zoals het controleren van de boeken en bescheiden van het bedrijf, het maken van afschriften of uittreksels daarvan en het betreden van alle lokaliteiten van de onderneming ;

dat, volgens de bewoordingen van artikel 14, lid 2, van dezelfde verordening, de personeelsleden die door de Commissie met het uitvoeren van deze verificaties zijn belast, hun bevoegdheden uitoefenen op vertoon van een schriftelijke opdracht, waarin melding wordt gemaakt van voorwerp en doel van de verificatie alsmede van de sancties waarin artikel 15, lid 1, sub c), voorziet voor het niet volledig tonen van de ter inzage gevraagde boeken of bescheiden ;

dat, volgens de bewoordingen van artikel 15, lid 1, van Verordening nr. 17/62 van de Raad, de Commissie bij beschikking aan ondernemingen geldboeten kan opleggen van ten minste 100 en ten hoogste 5 000 rekeneenheden, wanneer zij opzettelijk of uit onachtzaamheid bij een krachtens artikel 14 verrichte verificatie geen volledige inzage geven van de ter inzage gevraagde boeken en bescheiden van het bedrijf ;

dat de vennootschap Fabbrica Pisana zich op 3 mei en 10 juli 1978 bereid heeft verklaard zich aan de verificatie en alle daaruit voortvloeiende verplichtingen conform artikel 14 en 15 van Verordening nr. 17/62 van de Raad te onderwerpen en dat het geenszins op de weg van de met de verificatie belaste inspecteurs van de Commissie ligt om de bevoegdheid of de omvang van de wetenschap van de vertegenwoordigers van de aan deze verificaties onderworpen vennootschappen te beoordelen of aan te vechten ;

dat de aanwijzing van deze vertegenwoordigers behoort tot de bevoegdheid van de ondernemingen waaraan de verificatie-opdrachten waren gericht en dat Fabbrica Pisana intussen in het onderhavige geval vooraf op de hoogte was gesteld van de verificaties die op 3 mei en 10 juli 1978 moesten plaatsvinden, hetgeen haar in ieder geval in staat stelde alle nodige maatregelen te nemen om de verantwoordelijke personen aan te wijzen die bevoegd waren haar te vertegenwoordigen ;

dat het argument als zou de vennootschap Fabbrica Pisana aan haar verplichtingen hebben voldaan door de inspecteurs in het algemeen alle archieven van de vennootschap ter beschikking te stellen, moet worden verworpen omdat de op de ondernemingen rustende verplichting de door de ambtenaren van de Commissie verzochte bescheiden volledig over te leggen, niet alleen moet worden opgevat als een mogelijkheid tot al deze documenten toegang te verkrijgen, maar juist als de verplichting om in feite de bescheiden te overleggen waarom uitdrukkelijk werd verzocht ;

dat bovendien het argument, dat de vertegenwoordigers van de Commissie het archief van de „administratieve dienst" niet hebben onderzocht, niet kan worden aanvaard aangezien geen enkele bevoegde vertegenwoordiger van de onderneming hun erop heeft gewezen, dat de gevraagde bescheiden bij deze dienst bewaard werden of konden worden en niets direct deed vermoeden dat dergelijke bescheiden zich daar konden bevinden ;

11. Overwegende dat de vennootschap Fabbrica Pisana, die uiterlijk 10 juli 1978 op de hoogte was gesteld van de aard en de werkelijke omvang van de verzoeken die door de inspecteurs van de Commissie waren ingediend, zoals blijkt uit het ter plaatse tijdens de verificatie opgemaakte proces-verbaal, in het onderhavige geval ruimschoots de gelegenheid had haar goede trouw te bewijzen door de Commissie, in de onmiddellijk op deze datum volgende periode, op de hoogte te stellen van haar voornemen haar de gehele verlangde documentatie ter beschikking te stellen ;

dat trouwens het afschrift van de brief van Fabbrica Pisana aan FIDES van 7 maart 1977 dat de inspecteurs bij de verificatie van 10 juli 1978 ontdekten, in de geest van de bestuurder van Fabbrica Pisana geen enkele twijfel kon overlaten over de juiste aard van de documentatie die de Commissie verlangde ;

dat het bovendien redelijk is te veronderstellen dat de vennootschap Fabbrica Pisana onverwijld door haar gemachtigde, de vennootschap FIDES, op de hoogte is gesteld van de weigering van laatstgenoemde om zich op 8 juni 1978 te onderwerpen aan een verificatie betreffende de overeenkomsten in de glassector ;

dat de brief van Fabbrica Pisana aan FIDES van 6 oktober 1978, waarvan de Commissie op dat moment geen kennis droeg, en waarbij zij de trustmaatschappij vergunning geeft haar documentatie ter hand te stellen aan de inspecteurs van de Commissie ingeval deze daarom opnieuw zouden vragen, geenszins de goede trouw van deze vennootschap kan bewijzen, maar alleen moet worden beschouwd als een voorzorgsmaatregel ingeval de Commissie een verificatiebeschikking jegens FIDES zou nemen, hetgeen inderdaad op 30 januari 1979 is geschied ;

12. Overwegende dat de vennootschap Fabbrica Pisana dus niet geldig kan staande houden dat het niet overleggen van de verlangde documenten op 3 mei en 10 juli 1978 slechts te wijten is aan een uitzonderlijke samenloop van omstandigheden als gevolg van de afwezigheid van de directeur-generaal, de onwetendheid van de commerciële directeur en het niet onderzoeken van de archieven van de „administratieve dienst", door de inspecteurs, omdat het in ieder geval de plicht van de ondernemingen is, zelf onder eigen verantwoordelijkheid hun vertegenwoordigers te benoemen om de door de Commissie gelaste verificaties te beantwoorden en zelf de krachtens artikel 14 van Verordening nr. 17 verlangde bescheiden over te leggen ;

13. Overwegende dat de vennootschap Fabbrica Pisana, door de inspecteur van de Commissie bij een verificatie op grond van artikel 14 van Verordening nr. 17 een klaarblijkelijk onvolledige documentatie over te leggen, opzettelijk inbreuk heeft gepleegd op artikel 15, lid 1, sub c), van Verordening nr. 17, dat haar de omvang van de verificatiebevoegdheden van de Commissie niet onbekend kan zijn, evenmin als de juiste aard van de gezochte bescheiden, vooral gezien het feit, dat de verificatie op twee afzonderlijke dagen, nl. op 3 mei en 10 juli 1978 is uitgevoerd en dat haar gemachtigde FIDES op 8 juni 1978 geweigerd heeft zich aan een verificatie in haar kantoren te onderwerpen ;

dat er derhalve aan de voorwaarden voor de toepassing van artikel 15, lid 1, is voldaan ;

14. Overwegende dat de inbreuk waarvoor de betrokken onderneming aansprakelijk is stellig een ernstig karakter draagt, omdat het niet overleggen van de gevraagde bescheiden de taak van de Commissie om te waken over de naleving van de mededingingsregels van het Verdrag zoveel moeilijker heeft gemaakt ;

dat er derhalve een geldboete moet worden opgelegd in overeenstemming met de zwaarte van de inbreuk die door de vennootschap Fabbrica Pisana is gepleegd,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

Artikel 1

De onvolledige overlegging van documentatie bij de door de Commissie op 3 mei en 10 juli 1978 conform artikel 14 van Verordening nr. 17 gehouden verificatie, welke is vastgesteld ten laste van de vennootschap Fabbrica Pisana te Pisa, vormt een inbreuk op artikel 15, lid 1, sub c), van Verordening nr. 17.

Artikel 2

De Commissie legt de vennootschap Fabbrica Pisana een geldboete op van 5 000 rekeneenheden ofwel 5 795 050 Italiaanse lire. Dit bedrag moet binnen een termijn van drie maanden na de dag van kennisgeving van de onderhavige beschikking aan de betrokken onderneming op de volgende rekening van de Commissie van de Europese Gemeenschappen worden overgemaakt : COMIT/Roma 971 699/13/25.

Artikel 3

In overeenstemming met artikel 192 van het Verdrag vormt deze beschikking executoriale titel.

Artikel 4

Deze beschikking is gericht tot de onderneming Fabbrica Pisana SpA, Via Aurelia 1, Pisa, Italië.

Gedaan te Brussel, 20 december 1979.

Voor de Commissie

Raymond VOUEL

Lid van de Commissie